

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/40/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120010204
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2120010204.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Pavla Macháča a členov senátu JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. X. XXXX XXXX v C., trvale bytom D. XXX/XX, C., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaniach obžalovaného a poškodených proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 2. marca 2022, č. k. 3T/7/2020-339, na verejnom zasadnutí konanom 14. mája 2024 v Trnave, takto

rozhodol:

- I. Podľa § 321 ods. 1 písm. f), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým boli poškodení D. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX a D. B., nar. XX.XX.XXXX, všetci traja trvale bytom F. G. G. XXXX/XX, H., odkázaní so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.
- II. Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného A. B. zamietá.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) rozsudkom z 2. marca 2022, č. k. 3T/7/2020-339, uznal A. B. (ďalej len obžalovaný) za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe tam uvedenom (v zhode s podanou obžalobou) a odsúdil ho podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 4, § 37 písm. h) a § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmienenečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu na 2 roky. Súčasne mu okresný súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) uložil povinnosť nahradiť poškodenému D. B. D. škodu vo výške 1.431 € a poškodenej E. B. škodu vo výške 573 € a so zvyškom ich nároku na náhradu škody oboch poškodených ako aj poškodeného D. B. C. podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázal na civilný proces.
2. Na podklade odvolaní obžalovaného a všetkých troch poškodených Krajský súd v Trnave (ďalej len krajský súd) rozhodol rozsudkom z 26. januára 2023, č. k. 6To/92/2022-399, tak že podľa § 321 ods. 1 písm. d) a písm. f) Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám obžalovaného uznal za vinného len z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 26.07.2018 v čase okolo 20.00 hod v H. I. F. G. G. J. XX na chodbe bytového domu pred dverami bytu č. XX po vzájomnej slovnej hádke fyzicky napadol D. B. mladšieho, tým spôsobom, že ho opakovane udieral päťami do tváre ako i kopal kolenami do tela, pričom počas útoku na jeho osobu sa nachádzala medzi nimi na prahu bytu stojaca E. B., bytom H., ktorú taktiež minimálne dvakrát udrel päťou do hlavy a krku, zároveň ich oboch vtlačil cez otvorené dvere do bytu č. XX, ktorý patrí E. B. a D. B. staršiemu, kde pokračoval v útoku až do doby kedy sa im ho podarilo z bytu vytlačiť von, čím spôsobil D. B. mladšiemu,

bytom H., F. G. G. XXXX/XX, pomliaždenie hlavy v čelovej a spánkovej oblasti obojstranne, pomliaždenie a krvný výron ušnice vpravo, podvrtnutie krčnej chrbtice, pomliaždenie hrudníka vpredu, pomliaždenie chrbta, pomliaždenie bedrovej chrbtice s dobou liečenia 3 týždne a E. B., bytom H., F. G. G. XXXX/XX, podvrtnutie krčnej chrbtice a pomliaždenie hlavy v záhlavovej oblasti s dobou liečenia 3 týždne.

3. Krajský súd za to obžalovaného odsúdil podľa § 194 ods. 1 Tr. zák., s prihladnutím na § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmienične odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu na 1 rok. Súčasne krajský súd podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodených D. B. ml. a E. B. s ich nárokmi na náhradu škody odkázal na civilný proces.

4. Voči vyššie cit. rozsudku krajského súdu podal dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky v neprospech obžalovaného, o ktorom rozhodol Najvyšší súd SR (ďalej len najvyšší súd) rozsudkom z 21. februára 2024, sp. zn. 1Tdo 1/2024 tak, že dovolaniu vyhovel a podľa § 386 ods. 1 Tr. por. z dôvodu uvedeného v ust. § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 26. januára 2023, sp. zn. 6To/92/2022, bol porušený zákon v ust. § 321 ods. 1 písm. d), § 322 ods. 3 Tr. por. a § 123 ods. 2 a § 156 ods. 1 Tr. zák. v prospech obžalovaného. Súčasne postupom podľa § 386 ods. 2 Tr. por. najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil, zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. krajskému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

5. Spisový materiál bol súdom prvého stupňa riadne predložený krajskému súdu na opätovné rozhodnutie o podaných odvolaniach dňa 4. apríla 2024.

V súlade s Rozvrhom práce krajského súdu na rok 2024 bola vec pridelená senátu 6To, ktorý vo veci pôvodne konal a rozhodol. Senát 6To vec prejednal s pôvodnými členmi JUDr. Katarínou Batisovou, Mgr. Pavlom Macháčom (sudca spravodajca) a novou členkou senátu JUDr. Andreou Kondllovou, keďže pôvodný tretí člen senátu 6To JUDr. Dušan Szabó od 1. apríla 2024 už nie je sudcom krajského súdu.

6. Krajský súd za účelom opätovného prerokovania a rozhodnutia veci určil termín verejného zasadnutia na 14. mája 2024, ktorého sa zúčastnili prokurátorka krajskej prokuratúry, advokátsky koncipient obhajcu obžalovaného (so súhlasom obžalovaného) a splnomocnený zástupca poškodených. Obžalovaný sa verejného zasadnutia nezúčastnil, výslovne súhlasil s tým, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. Z poškodených sa verejného zasadnutia zúčastnil len D. B. ml. Keďže návrhy na doplnenie dokazovania neboli žiadne, tak po podaní správy o stave veci bolo pristúpené ku konečným návrhom v rámci ktorých prokurátor navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné a odvolaniu poškodených žiadal vyhovieť, pričom poukázal na odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu. V podstate totožný návrh predniesol aj splnomocnený zástupca poškodených. Obhajoba žiadala odvolaniu obžalovaného vyhovieť, zrušiť rozsudok okresného súdu a obžalovaného spod obžaloby oslobodiť podľa § 285 písm. a) Tr. por., lebo nebolo dokázané, že sa stal skutok.

7. Podľa § 391 ods. 1 Tr. por., orgán, ktorému bola vec prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie dovolací súd nariadil.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, súc viazaný právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným vo vyššie cit. rozhodnutí najvyššieho súdu, po zistení, že odvolanie podali včas /§ 309 ods. 1 Tr. por./ oprávnené osoby /§ 307 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por./, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov, ako aj správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo a zistil, že dôvodné je len odvolanie poškodených.

K výroku o vine

9. Treba hneď na úvod zdôrazniť, že predmetom posúdenia najvyšším súdom v dovolacom konaní boli výhradne otázky právne, nie skutkové otázky tohto prípadu.

9.1. Ku skutkovým otázkam prejednávanej veci sa pritom krajský súd vyjadril už vo svojom predchádzajúcom uznesení z 26. januára 2023, sp. zn. 6To/92/2022, pričom na svojich záveroch nehodlá nič meniť, pretože v tomto novom odvolacom konaní nevyplynuli žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa krajský súd už skôr nevyrovnal.

9.2. Možno teda zopakovať, pokiaľ ide o výhrady obžalovaného vo vzťahu k riadnemu zisteniu skutkového deja a k vysporiadaniu sa okresného súdu s vykonaným dokazovaním, že dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní bol bez dôvodných pochybností ustálený taký priebeh skutkového deja, ako ho uviedol okresný súd v napadnutom rozsudku.

9.3. Krajský súd v zhode s okresným súdom poukazuje na výpovede poškodených, ktoré sa v podstatných okolnostiach priebehu stíhaného skutku zhodujú. Medzi obžalovaným a poškodenými nie je sporné, že svedkyňa K. B. prišla s obžalovaným pred byt rodičov poškodeného D. B. ml.,

poškodených D. B. C. a E. B., pretože chcela vidieť svoju dcéru L., ktorá sa v tom čase nachádzala u rodičov poškodeného D. B. ml.. Sporným nebolo ani to, že svoju dcéru L. videla, táto za K. B. vyšla na chodbu pred byt, a to bez toho, aby jej v tom zo strany ktoréhokoľvek z poškodených bolo bránené a sporným nebolo ani to, že poškodená E. B. vyšla z bytu na chodbu, aby svedkyňa K. B. a obžalovanému dohovorila, aby títo na chodbe nerobili krik. Sporným napokon nebolo ani to, že medzi svedkyňou K. B. a poškodeným D. B. ml. došlo k verbálnemu konfliktu, ktorý mal pôvod v tom, že svedkyňa K. B. nemala o svojej dcére informácie, nakoľko s ňou poškodený D. B. ml. nemal komunikovať.

9.4. O ďalšom priebehu stíhaného skutku však obžalovaný a svedkyne K. B. a H. K. vypovedali inak, ako poškodení D. B. D., E. B. a D. B. st.. Z výpovede E. B. vyplynulo, že potom ako sa vracala do bytu ju obžalovaný zatlačil do bytu a zaútočil na poškodeného D. B. ml. zjavne v reakcii na verbálny konflikt medzi svedkyňou K. B. a poškodeným D. B. ml., ktorého opakovane udieral. Pokiaľ obžalovaný namietá, že ho poškodený D. B. ml. mal udrieť ako prvý, poškodený D. B. ml. túto skutočnosť z pohľadu krajského súdu hodnoverne vysvetlil tým, že v snahe zabrániť obžalovanému vo vstupe do bytu zdvihol svoju ruku, ktorá zasiahla obžalovaného okolo krku, resp. brady, na čo ho zasiahli údery zo strany obžalovaného. Takémuto priebehu skutku zodpovedajú aj zranenia poškodených E. B. a D. B. D., ktorí utrpeli pomliaždenie hlavy v čelovej a spánkovej oblasti obojstranne, pomliaždenie a krvný výron ušnice vpravo, podvrtnutie krčnej chrbtice, pomliaždenie hrudníka vpredu, pomliaždenie chrbta a pomliaždenie bedrovej chrbtice (poškodený D. B. ml.) a podvrtnutie krčnej chrbtice a pomliaždenie hlavy v záhlavovej oblasti (poškodená E. B.), ktoré sú objektivizované znaleckým posudkom č. 17/2019 vypracovaným znalcom MUDr. Alexandrom Köröczom, PhD., pričom znalec zároveň potvrdil, že zranenia poškodených mohli byť spôsobené tak, ako títo vypovedali.

9.5. O priebehu skutku v zhode s poškodenými D. B. ml. a E. B. vypovedal aj poškodený D. B. st., ktorý potvrdil, že pri útoku obžalovaného niekoľko úderov inkasovala aj E. B.. K poukazu obhajoby na skutočnosť, že zo strany obžalovaného nemohlo ísť o sériu úderov, pretože poškodený D. B. st. vypovedal, že poškodený D. B. ml. dostal maximálne štyri údery krajský súd poukazuje na výpoveď poškodeného D. B. C., ktorý vypovedal o spŕške úderov od obžalovaného, čo jednak nevyučuje, že úderov bolo viacej, pričom poškodený D. B. C. vypovedal, že poškodená E. B. tiež dostala pár úderov, teda pokiaľ okresný súd použil spojenie „séria úderov“, takéto spojenie zodpovedá vykonanému dokazovaniu.

9.6. Vo vzťahu k svedkyňa H. K. krajský súd uvádza, že táto podľa jej výpovede nevidela celý priebeh skutku a zároveň poukazuje na jej vyjadrenie, že svedkyňa K. B. malo byť spočiatku odopierané vidieť svoju dcéru L., čo však nemôže byť pravda, pretože takúto skutočnosť netvrdili ani poškodení a dokonca ani svedkyňa K. B., ktorá potvrdila, že L. za ňou po otvorení dverí bytu vybehla na chodbu. Uvedené skutočnosti potom spochybňujú vierohodnosť tej časti výpovede menovanej svedkyne, ktorá vypovedala, že poškodený D. B. ml. mal ako prvý udrieť obžalovaného do tváre, resp. si túto časť jej výpovede možno vyložiť tak, že z pohľadu cez priezor na dverách jej bytu sa jej to takto mohlo javiť, a to o to viac, že nevidela celý priebeh skutku. Na hlavnom pojednávaní sa tiež na odstránenie rozporov čítala zápisnica o výsluchu svedkyne K. z prípravného konania, ktorá vypovedala, že obžalovaný bol ku nej chrbtom a nevidela, kto koho koľkokrát udrel, avšak potvrdila, že svedkyňa K. B. obžalovaného držala za ruku a ťahala ho za opasok, z čoho potom možno vyvodit', že útočníkom bol v skutočnosti tak ako vypovedali poškodení obžalovaný a poškodení sa len bránili.

9.7. Krajský súd sa takisto stotožňuje s vyhodnotením výpovede svedkyne K. B., ktorá vypovedala, že obžalovaného držala za jeho pravú ruku a keď sa jej vyšmykol, ťahala ho za opasok, pričom počas toho jej spadla na rohožku pred bytom peňaženka, z čoho potom okresný súd správne vyvodil, že obžalovaný musel v tom čase stáť v byte poškodených. Obrana obžalovaného, že ho mal poškodený D. B. ml. ťahať za tričko smerom dovnútra bytu sa javí byť ako nelogická, pretože poškodený D. B. ml. na to nemal žiaden motív a naviac by tak robil cez poškodenú E. B., ktorá v tom čase stála medzi ním a obžalovaným. Krajský súd zároveň dopĺňa, že skutočnosť, že svedkyňa K. B. držala obžalovaného za ruku a následne ho za opasok a ťahala smerom z bytu von svedčí o tom, že to bol obžalovaný, kto útočil a nie na to, že by sa obžalovaný len bránil.

9.8. Pokiaľ ide o lekársku správu z ošetrenia obžalovaného dňa 26. júla 2018 na urgentnom príjme FNŠP v Trnave, zranenia obžalovaného nenasvedčujú tomu, že sa bránil, ale že útočil, keď okrem iného udával bolesti 2. prsta pravej ruky. Čo sa týka ďalších objektivizovaných zranení, tieto mohli podľa názoru krajského súdu vzniknúť pri tom, ako sa poškodený D. B. ml. bránil útoku zo strany obžalovaného a pritom, ako sa poškodení snažili obžalovaného z bytu vytlačiť.

9.9. Pokiaľ ide o zranenia poškodených, tieto okresný súd ustálil na podklade záverov znalca MUDr. Alexandra Köröcza, PhD., ktorý ich zhrnul vo svojom znaleckom posudku z 27. februára 2019, číslo 17/2019 a zotrval na nich (záveroch) aj pri svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní

konanom 26. októbra 2021. Opis zranení okresný súd správne prevzal do skutkovej vety výroku o vine svojho rozsudku. Pokiaľ ide o obmedzenia v obvyklom spôsobe života, tak znalec vo vzťahu k oboj poškodeným skonštatoval konkrétne obmedzenia, ktoré museli títo strpieť tak počas hospitalizácie, ako aj počas ambulantnej liečby. Sťaženie obvyklého spôsobu života trvalo podľa znalca u poškodeného D. B. od 26. júla 2018 do 15. augusta 2018 a u poškodenej E. B. od 27. júla 2018 do 17. augusta 2018. U oboj poškodených tak preukázateľne išlo o obmedzenie v obvyklom spôsobe života po dobu dlhšiu ako sedem kalendárnych dní, ktorá je ustálenou judikatúrou považovaná za minimálnu hranicu, od ktorej je možné odvodzovať trestnú zodpovednosť páchatel'a za úmyselný prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák.

9.10. K výhrade obhajoby, že okresný súd neprihliadal na výsledky vyšetrenia obžalovaného na tzv. detektore lži, krajský súd opätovne poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu z 30. júla 2002, sp. zn. 6Tz/13/2002, z ktorého vyplýva nielen neprípustnosť použitia záverov, resp. výsledkov vyšetrenia obvineného na detektore lži pre uznanie viny obvineného, ale aj neprípustnosť takých záverov, resp. výsledkov pre overenie vierohodnosti výpovede obvineného urobenej či už v prípravnom konaní, resp. na hlavnom pojednávaní. V podrobnostiach potom krajský súd odkazuje na odôvodnenie vyššie cit. rozhodnutia najvyššieho súdu z 30. júla 2002, sp. zn. 6Tz/13/2002.

9.11. Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného vo vzťahu ku skutkovým zisteniam okresného súdu, tieto vyhodnotil krajský súd ako neôdôvodné. Gro odvolacích námietok obžalovaného smerovalo do spôsobu, akým okresný súd vyhodnotil vykonané dôkazy.

9.12. Ku kritike obžalovaného ohľadne spôsobu hodnotenia dôkazov je potrebné na úvod uviesť, že v trestnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. V súvislosti s hodnotením dôkazov platí aj druhé pravidlo, podľa ktorého, ak okresný súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., teda že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, krajský súd nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že by sám na základe svojho presvedčenia hodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia (porovnaj R 53/1992).

9.13. Podľa názoru krajského súdu okresný súd v procese hodnotenia dôkazov postupoval v súlade s pravidlami rozvedenými vyššie v texte, preto jeho skutkovým záverom nemožno nič vytknúť. V tomto prípade ucelená reťaz priamych a nepriamych dôkazov umožňuje aj podľa názoru krajského súdu vysloviť bezpečný záver o vine obžalovaného navzdory opačným predstavám obhajoby.

9.14. Možno záverom pripomenúť, že právo na spravodlivý proces neznamená právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov. Rovnako súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov, lebo proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.08.2015, sp. zn. 4Tdo/36/2015).

K právnenému posúdeniu veci

10. Pokiaľ ide o právne posúdenie skutku, tak z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu z 26. januára 2024, sp. zn. 1Tdo/1/2024, ktoré majú strany konania k dispozícii, explicitne vyplynulo, že právne posúdenie skutku okresným súdom v rozsudku bolo správne a naopak, že je to krajský súd, ktorý vo svojom predchádzajúcom rozsudku z 26. januára 2023, sp. zn. 6To/92/2022, v tomto smere pochybil.

10.1. Keďže v odvolacom konaní k žiadnej zmene v skutkových zisteniach nedošlo a krajský súd je v zmysle ust. § 391 ods. 1 Tr. por. viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd, tak treba konštatovať, že okresný súd skutok, ktorý ustálil v skutkovej vete výroku o vine rozsudku, aj správne

právne posúdil ako jednočinný súbeh dvoch trestných činov, konkrétne prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák.

10.2. Pokiaľ ide o právne úvahy, je možné v tomto smere odkázať jednak na príslušnú časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu, kde sa tento právnej kvalifikácii venoval, ako aj na odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu z 26. januára 2024, sp. zn. 1Tdo/1/2024, ktoré sa potom detailne venovalo otázke posúdenia činu aj ako prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. Krajský súd považuje za nadbytočné tieto argumenty v tomto rozhodnutí opakovať, preto v celom rozsahu odkazuje na predmetné odôvodnenia.

10.3. Súčasne treba uviesť, že obmedzenie v zmysle ust. § 391 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého ak bolo napadnuté rozhodnutie zrušené len v dôsledku dovolania podaného v prospech obvineného, nemôže v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jeho neprospech, sa neuplatní, nakoľko dovolací súd konal a rozhodol na podklade dovolania generálneho prokurátora podaného v neprospech obžalovaného.

10.4. Pokiaľ ide o formu zavinenia, z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaný konal v priamom úmysle podľa § 15 písm. a) Tr. zák., keď v jeho konaní bola prítomná vedomostná zložka, teda vedel, že svojim konaním porušuje záujem chránený zákonom a aj vôľová zložka, pretože tak urobiť chcel, čo správne skonštatoval aj okresný súd.

10.5. Závažnosť činov spáchaných obžalovaným vzhľadom na spôsob ich vykonania a okolnosti, za ktorých ich spáchal, kedy tak obžalovaný urobil počas toho, ako fyzicky napadol poškodených a týmto spôsobil zranenia, skutočnosť, že tak urobil v priamom úmysle a zároveň z dôvodu, že motívom jeho konania bolo ublížiť poškodenému D. B. ml. v reakcii na predchádzajúci slovný konflikt medzi poškodeným D. B. ml. a svedkyňou K. B. ako bývalou manželkou poškodeného D. B. D.. a súčasnou partnerkou obžalovaného je aj podľa názoru krajského súdu vyššia ako nepatrná.

K výroku o treste všeobecne

11. Pokiaľ ide o výrok o treste, tento nebol zo strany obžalovaného osobitným spôsobom v odvolaní namietaný, rovnako ani konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo. Keďže krajský súd výrok o vine napadnutého rozsudku nerušil, tak s poukazom na ust. § 317 ods. 2 Tr. por. preskúmal v celom rozsahu zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste. Chyby konania, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. krajský súd odvolacím prieskumom nezistil. Naopak zistil, že okresný súd vykonal ohľadom tohto výroku dokazovanie v dostatočnom rozsahu a procesne správne.

11.1. Pokiaľ ide o zákonnosť výroku o treste, krajský súd na úvod považuje za potrebné pripomenúť niektoré teoretické východiská rozhodné pre ukladanie trestu.

11.2. Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ustanovenia § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

11.3. Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatela a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatela. Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatelov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

11.4. Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatela a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatelmi.

11.5. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a

generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

11.6. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

11.7. Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatel'a i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchatel'om či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchatel'a neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchatel' oprávnene nemôže považovať za spravodlivé. Páchatel' je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutým predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného

11.8. Ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

11.9. V stručnosti treba uviesť, že princíp ukladania úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. spočíva v tom, že páchatel'ovi dvoch alebo viacerých trestných činov je ukladaný trest v rámci trestnej sadzby činu najprísnejšie trestného, pričom sa musí v tomto výroku odraziť aj skutočnosť, že nejde iba o trest za tento trestný čin, ale i za ďalšie, zbiehajúce sa trestné činy. To sa premietne v priznaní pritažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák., teda že páchatel' spáchal viac trestných činov. Ukladanie trestu podľa ustanovenia § 41 ods. 1 Tr. zák. v sebe zahŕňa aplikovanie absorpčnej (pohlcovacej) zásady, ktorej obsahom je pravidlo, že prísnejší trest pohlcuje trest nižší (poena maior absorbet minorem), čo samo osebe je výrazným benefitom pre páchatel'a, ktorému sa trest ukladá.

11.10. Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnúť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a pritažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ustanovením § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnúť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, pritažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

K výroku o treste konkrétne

12. Vychádzajúc z vyššie uvedených teoretických východísk krajský súd konštatuje, že okresný súd správne u obžalovaného skúmal pomer a mieru poľahčujúcich a pritažujúcich okolností a správne u obžalovaného zistil len jednu pritažujúcu okolnosť a síce, že spáchal viac trestných činov (§ 37 písm. h) Tr. zák.). Iné poľahčujúce a pritažujúce okolnosti ani krajský súd nezistil.

12.1. Správne postupoval okresný súd aj vtedy, keď obžalovanému ukladal za dva trestné činy úhrnný trest v zmysle § 41 ods. 1 Tr. zák. a to podľa ust. § 156 ods. 1 Tr. zák., ktoré je z oboch zbiehajúcich sa trestných činov najprísnejšie trestné s trestnou sadzbou trestu odňatia slobody od šiestich mesiacov do dvoch rokov. Pri prevažujúcom pomere pritažujúcich okolností v zmysle ust. § 38 ods. 4 Tr. zák. sa tak dolná hranica trestnej sadzby posunula na jeden rok, horná hranica ostala bezo zmeny.

12.2. Pokiaľ ide o druh trestu, okresný súd správne obžalovanému ukladal trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu, keď ani podľa názoru krajského súdu nie je výkon trestu odňatia slobody na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovaného nevyhnutný. Alternatívne tresty k trestu odňatia slobody ani krajský súd nezvažoval, nakoľko by od nich nebolo možné dôvodné očakávať naplnenie účelu trestu tak, ako ho má na mysli ust. § 34 ods. 1 Tr. zák., predovšetkým z hľadiska individuálnej prevencie.

12.3. Pokiaľ ide o výmeru trestu, okresný súd obžalovanému uložil trest na samej dolnej hranici modifikovanej trestnej sadzby jedného roka. Jeho výkon mu podmienenčne odložil podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu dva roky, ktorá je v dolnej polovici zákonného rozpätia a je dostatočne dlhá na to, aby obžalovaný svojim správaním preukázal polepšenie, resp. že z jeho strany išlo o ojedinelý čin, ktorý sa viac opakovať nebude.

12.4. Takto uložený trest považuje aj krajský súd za zákonný, primeraný a spravodlivý, od ktorého možno dôvodne očakávať, že splní svoju funkciu nielen z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie. Zároveň vyjadruje aj morálne odsúdenie konania obžalovaného spoločnosťou.

K výroku o náhrade škody

13. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por., ak súd odsudzuje obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému škodu, uvedenú v § 46 ods. 1, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok riadne a včas uplatnený. Súd uloží obžalovanému vždy povinnosť nahradiť neuhradenú škodu alebo jej neuhradenú časť, ak jej výška je súčasťou popisu skutku uvedeného vo výroku rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo ak ide o náhradu morálnej škody spôsobenej úmyselným násilným trestným činom podľa osobitného zákona, ak škoda nebola dosiaľ uhradená.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por., na civilný proces alebo na konanie pred iným príslušným orgánom odkáže súd poškodeného tiež so zvyškom jeho nároku, ak mu nárok z akéhokoľvek dôvodu prizná len sčasti.

13.1. Pokiaľ ide o výrok o náhrade škody rozsudku okresného súdu, krajský súd ho preskúmal a zistil, že tento výrok v časti, v ktorej boli poškodení so zvyškom svojich nárokov odkázaní na civilný proces nezodpovedá stavu vecí a zákonu.

13.2. Faktom je, že nárok na náhradu škody si poškodení D. B. ml. E. B. uplatnili včas (do skončenia vyšetrovania) a riadne (čo do dôvodu a výšky), konkrétne poškodený D. B. mladší si uplatnil nárok na náhradu škody za poškodenie zdravia v zmysle znalcom určenej sumy vo výške 1431 € a poškodená E. B. z rovnakého titulu vo výške 573 €. Keďže obžalovaný bol uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví, ktorým bolo toto poškodenie zdravia obom poškodeným spôsobené, správne okresný súd postupom podľa § 287 ods. 1 Tr. por. zaviazal obžalovaného k náhrade tejto škody.

13.3. Doterajším dokazovaním pritom nebolo preukázané, že by obžalovaný spôsobil škodu týmto poškodeným medzičasom nahradil. Súčasne bolo zistené, že po predchádzajúcom rozsudku krajského súdu, ktorým bola táto vec k 26. januáru 2023 právoplatne skončená, prebiehal na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 3C/69/2023 spor o týchto istých nárokoch, v ktorom konaní dosiaľ v merite veci nebolo rozhodnuté, naopak dňa 9. mája 2024 bolo uznesením okresného súdu rozhodnuté, že sa konanie zastavuje pre prekážku litispendencie, s odôvodnením, že ohľadom týchto nárokov prebieha toto adhézne konanie, ktoré začalo už skôr.

13.4. Pokiaľ ide o odvolanie poškodených proti tej časti výroku o náhrade škody rozsudku okresného súdu, ktorým boli všetci traja odkázaní so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces, toto bolo v celom rozsahu dôvodné. Ako správne uviedol splnomocnenec poškodených, trovy poškodených potrebné na účelné uplatnenie ich nároku v trestnom konaní vrátane trov vzniknutých pribráním splnomocnenca, nie sú nárokom na náhradu škody, ale osobitným nárokom, o ktorom podľa § 558 ods. 1 Tr. por. rozhoduje po právoplatnosti rozsudku predseda senátu súdu prvého stupňa alebo ním poverený súdny úradník. Pokiaľ teda okresný súd poškodených s ich nárokom na náhradu trov potrebných na účelné uplatnenie ich nároku v trestnom konaní vrátane trov vzniknutých pribráním splnomocnenca postupom podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázal na civilný proces, postupoval v rozpore so zákonom.

13.5. Pokiaľ dovolací súd v závere svojho odôvodnenia uviedol, že mu neunikli ani „nezrovnalosti vo výroku o náhrade škody, konkrétne nejasnosť spočívajúca v nevysporiadaní sa s uplatnenými nárokmi na náhradu škody Sociálnou poisťovňou a Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a.s., o ktorých chýba zo strany súdov nižšieho stupňa akákoľvek zmienka“, k tomu krajský súd uvádza, že ide o chybný postup okresného súdu, ktorý od začiatku súdneho konania ignoroval tieto dva právne subjekty, keď ich neupovedomoval o úkonoch pred súdom, neoboznámil ich nároky na náhradu škody, nevykonal ohľadom týchto nárokov dokazovanie a vo výsledku o nich ani nerozhodol a nedoručil im rozsudok. V tomto smere ale odvolanie v neprospech obžalovaného podané nebolo, takže krajský súd tieto pochybenia v tomto odvolacom konaní napraviť nemohol.

Záver

14. S poukazom na vyššie prezentované skutočnosti a právne úvahy dospel krajský súd k záveru, že odvolanie obžalovaného nebolo dôvodné v žiadnom smere, preto ho postupom podľa § 319 Tr. por. na verejnom zasadnutí uznesením zamietol súc toho názoru, že na všetky jeho relevantné odvolacie námietky boli poskytnuté príliehavé odpovede.

14.1. Pokiaľ ide o odvolanie poškodených, toto vyhodnotil krajský súd ako dôvodné, preto postupom podľa § 321 ods. 1 písm. f), ods. 2 Tr. por. takpovediac bez ďalšieho zrušil napadnutý rozsudok v časti výroku, ktorým boli títo poškodení odkázaní so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

14.2. Tento rozsudok bol senátom prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4, § 170 ods. 6 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.